

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Daňkovou v právní věci **žalobce J.G., zastoupeného JUDr. Antonínem Dejmkem, advokátem, se sídlem Denisovo nábřeží 6, 301 49 Plzeň, proti žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. listopadu 2011, č.j. DSH/13328/11,**

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Plzně (dále jen „magistrát“) ze dne 2.9.2011, č.j. MMP/053434/11 (dále jen „rozhodnutí magistrátu“), uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. d) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v souvislosti s porušením ust. § 5 odst. 1 písm. f) zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl dopustit tím, že „...byl dne 28.2.2011 v době okolo 13:10 hodin v Plzni, na vozovce pozemní komunikace Karlovarské ulice zastaven a kontrolován jako řidič motorového vozidla tov. zn. Citroën Xsara, RZ:.... Při silniční kontrole se podrobil dechovým zkouškám, které vyzněly pozitivně. Následně se při lékařském vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, odmítl, po předchozí výzvě dle zvláštního právního předpisu, podrobit odběru krve, ačkoli toto vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Za přestupek byly žalobci uloženy sankce pokuty ve výši 25 000 Kč a zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců a dále povinnost nahradit náklady řízení v částce 1 000 Kč.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 3.11.2011 č.j.: DSH/13328/11 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), odvolání žalobce proti rozhodnutí magistrátu zamítl a předmětné rozhodnutí potvrdil.

Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení pro jeho nezákonnost a zkrácení jeho práv.

Žalobu odůvodnil tím, že ve správním řízení bylo rozhodováno za použití tzv. extenzivního výkladu zákona v neprospěch žalobce, bylo rozhodováno o skutku, který není přestupkem, a přes to, že o skutku existovaly objektivní pochybnosti, bylo rozhodnuto v neprospěch žalobce.

Zákon o silničním provozu v ust § 5, odst. 1, písm. f) ukládá řidiči motorového vozidla podrobit se na výzvu oprávněné osoby vyšetření dle zvláštního právního předpisu. Zvláštní právní předpis, tedy zákon č. 379/2005 Sb., stanoví v ust. § 16, odst. 5, že odborné lékařské vyšetření provádí způsobilé zdravotnické zařízení. Stejný zákon stanoví v ust. § 2 výklad pojmů pro účely tohoto zákona. Odborným lékařským vyšetřením dle § 2 písm. p) tohoto zákona „*je cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky nebo odběru vzorků biologického materiálu*“. Odběrem biologického materiálu pak §2 písm. q) stanoví „*zejména odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže či sliznic*“.

Ze samotných výkladových ustanovení zákona č. 379/2005 Sb. uvedených v § 2 je zřejmé, že povinnost uložená osobám, u nichž existuje důvodná obava s ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou, spočívá v podrobení se orientačnímu, případně odbornému lékařskému vyšetření. Lékařské vyšetření pak nespočívá na odběru biologického materiálu, ale vždy na cíleném klinickém vyšetření, kterému se žalobce bezezbytku podrobil, a následně buďto na orientační dechové zkoušce nebo odběru biologického materiálu. Takováto volba je výslovně ponechána na vyšetřujícím lékaři. Pro případ biologického materiálu opět zákon sám stanoví demonstrativním výčtem, o jaký druh materiálu se může jednat.

Pokud se tedy žalobce podrobil všem zákonem uloženým povinnostem, takovou skutečnost opakovaně tvrdil a prokazoval, správní orgány ve svém rozhodování pochybily, když ho uznaly vinným a potrestaly za jednání, které nenaplnuje skutkovou podstatu přestupku. Dospěl-li krajský úřad k závěru, že odmítnutí poskytnutí jednoho vzorku a poskytnutí jiného vzorku biologického materiálu je naplněním skutkové podstaty spočívajícím v porušení povinnosti „*podrobit se na výzvu ... ošetřujícího lékaře ... vyšetření podle zvláštního právního předpisu ...*“ za předpokladu, když zvláštní předpis stanoví povinnost podrobit se odbornému lékařskému vyšetření odběrem biologického materiálu, a dále takovýto názor odůvodňuje (str. 7, 3. odstavec napadeného rozhodnutí) tím, že je na policistovi, aby sám určil, jaký typ biologického materiálu bude požadovat, jedná se o extenzivní výklad práva a zásah do práv občana zaručených Listinou základních práv a svobod. Takový postup je libovůlí v rozhodování správních orgánů a jako takový je v přímém rozporu se zákonem. Ustálená judikatura nejvyšších soudů, na kterou žalobce mnohokrát ve správním řízení odkazoval (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 1 As 96/2008-115, ze dne 22.1.2009), konstatuje, že ve správním řízení je na místě aplikovat analogicky principy trestního práva, a to zejména ve správním trestání. Je tak nemyslitelné,

aby správní orgán vykládal ustanovení zákona v neprospěch obviněného a dával správním orgánům více pravomocí, než jim zákon sám přiznává.

Žalobci bylo kladeno za vinu, že se dopustil přestupku tím, že se nepodrobil odběru krve po předchozí výzvě, ačkoli toto nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Zákon č. 379/2005 Sb. však termín odběru krve nezná. Novelizací zákona č. 361/2000 Sb. z roku 2006, na kterou správní orgány obou stupňů odkazovaly, došlo mj. k nahrazení termínů v § 5, odst. 1, písm. f) „moč a krev“, přičemž současná úprava (platná k 28.2.2011) obsahuje pojem „*vyšetření dle zvláštního právního předpisu*“. Poznámka pod čarou stanoví tímto předpisem zákon č. 379/2005 Sb., který specifikuje v ust. § 2 písm. q) větší výčet biologického materiálu oproti úpravě původní. Avšak stále je zachována možnost alternativy poskytnutí vzorku, a to minimálně krve nebo moči. Tento svůj právní názor opírá žalobce o ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména pak rozsudek č.j. 8 As 11 / 2007 - 56, ze dne 24.6. 2008, rozsudek č.j. 5 As 24 / 2009 - 65, ze dne 11.3. 2010 a rozsudek č.j. 6 As 40/2009 -125, ze dne 16.12. 2009) Žalobce má za to, že se nemohl dopustit deliktního jednání, když všechny povinnosti jemu uložené zvláštními předpisy (z. č. 361/2000 Sb., a z. č. 379/2005 Sb.) splnil, tedy podrobil se lékařskému vyšetření a poskytl na výzvu biologický materiál.

Žalobce dále namítal, že celé řízení trpí vadami. V průběhu správního řízení nebylo bezpochyby prokázáno, jak byla formulována výzva k podrobení se lékařskému vyšetření, ani jak byla formulována výzva k odběru biologického materiálu. Naopak žalobce v průběhu řízení tvrdil a prokazoval, že nemohl poskytnout vzorek krve z náboženských a zdravotních důvodů, avšak na výzvu lékařky poskytl vzorek moči. Správní orgán pochybil, když nezohlednil objektivní překážky na straně žalobce, pro které tento nemohl poskytnout vzorek krve jako biologický materiál. Žalobce nebyl v průběhu silniční kontroly ani v průběhu lékařského vyšetření poučen o následcích nepodrobení se odběru biologického materiálu. Naproti tomu je v protokolu o lékařském vyšetření uvedeno, že žalobce „přes poučení o zákonem stanovené povinnosti odmítá odběr krve.“ Žalobce byl potrestán za přestupek spočívající v nepodrobení se lékařskému vyšetření dle zvláštního předpisu. Naproti tomu však stojí skutečnost, že úřední záznam o kontrole řidiče, tedy listina, u níž je presumována pravdivost, konstatuje, že se „*žalobce podrobil lékařskému vyšetření s následným odběrem biologického materiálu*“. Správní orgán tak na straně jedné tvrdí, že výzva k odběru biologického materiálu záleží na výzvě policisty, na straně druhé ničím nedokládá, že by k výzvě na odběr krve došlo a nevypořádává se se zjevnými rozpory mezi svědeckými výpověďmi a listinami obsaženými ve spise. Žalobce namítá nezákonný postup správního orgánu, který rozhodoval na základě extenzivního výkladu k tíži žalobce, jenž měl za následek uložení sankce za skutek, který není přestupkem. Volnost správního uvážení v rozhodovací činnosti nemůže být vykládána tak široce, že má správní orgán možnost nad rámec zákona určovat, která osoba je oprávněna určit konkrétní povinnost. Právě povinnost analogického použití principů trestního práva zakazuje vykládat zákon k tíži pachatele. Je tak zjevné, že zákonem stanovená povinnost bude splněna i tehdy, bude-li splněna alternativě (pokud takovou alternativu zákon umožňuje). Zákon č. 379/2005 Sb. stanoví, že lékař rozhodne o způsobu vyšetření (dechová zkouška nebo odběr biologického materiálu). Pro biologický materiál týž zákon stanoví demonstrativním výčtem, co je tímto pojmem myšleno, tedy mj. i moč.

Žalovaný v písemném vyjádření označil žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Předně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se celou věcí dostatečně zabýval a své úvahy dostatečně odůvodnil.

Konstatoval, že námitky žalobce lze shrnout do dvou žalobních bodů. První je, že žalobci byla dána možnost výběru, zda poskytne jako biologický materiál krev nebo moč, což mu vyplývá ze zákona. Dále žalobce poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu.

K tomuto žalovaný uvedl, že z provedeného dokazování vyplývá, že žalobci volba odběru biologického materiálu dána nebyla (vizte dále). Ani ze zákona tato možnost nevyplyvá. Žalobcem nastíněný výklad právních předpisů pak považuje žalovaný za nesprávný, přičemž ani žalobcem uváděná judikatura jeho výklad právních předpisů nepodporuje. Žalovaný má za to, že ust. § 5 odst. 1 písm. f) dává policistovi pravomoc k výzvě vyšetření ke zjištění, zda řidič není ovlivněn alkoholem. Je na policistovi, k jakým úkonům řidiče vyzve, budou-li tyto úkony přiměřené v rámci daného případu a budou-li splňovat rámec stanovený zvláštními právními předpisy. Sám žalobce uvádí, že odborné lékařské vyšetření může být spojeno s odběrem biologického materiálu a že biologickým materiálem je mimo jiné i krev a moč. Pokud tedy byl žalobce vyzván k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve a moči, byl žalobce povinen se tomuto vyšetření se všemi požadovanými odběry podrobit. Jinou otázkou pak je posouzení lékaře, zda je možné např. odběr krve provést s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu řidiče. V daném případě však lékařka nedospěl k závěru, že by odběr krve nebylo možné provést.

Druhá námitka žalobce směřuje do samotné výzvy a průběhu lékařského vyšetření. Žalobce namítá, že nebylo bezpochyby prokázáno, jak byla formulována výzva k lékařskému vyšetření a k odběru biologickému materiálu.

V tomto žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 5 dole. Poukázal na výpovědi nstržm. L.J. a MUDr. P.M. při ústním jednání dne 25.7.2011 a pprap. J.K. při ústním jednání dne 29.8.2011, kteří shodně uvedli, že žalobce odmítl odběr krve. O výzvě k odběru krve a následném odmítnutí svědčí celá řada skutečností. Žalobce odmítl odběr krve, což potvrzují všichni slyšení svědci. Nepopírá to ani sám žalobce, když uvádí důvody, pro které odběr krve odmítl (nejprve z náboženských, a poté ze zdravotních důvodů). Z uvedeného je zřejmé, že odvolatel byl vyzván k odběru krve a moči, přičemž odběr krve bez důležitého důvodu odmítl. Nelze se ani ztotožnit s námitkou žalobce, že pro odmítnutí odběru krve byly objektivní důvody. To bylo na posouzení lékařky, nikoliv samotného žalobce. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl lékařské důvody pro nemožnost odběru krve, nemohla ani vyšetřující lékařka posoudit, zda jsou závažné. O následcích nepodrobení se lékařskému vyšetření žalobce nemusel být poučován, neboť jako držitel řidičského oprávnění by měl své povinnosti řidiče znát. Poučení o povinnosti podrobit se celému lékařskému vyšetření nesouvisí s poučením o následcích odmítnutí. Na zjištěné a prokazané skutečnosti dle žalovaného nemá vliv žalobcem namítaný údaj v úředním záznamu o kontrole řidiče (tedy že se podrobil lékařskému vyšetření), neboť veškeré ostatní podklady svědčí o tom, že se žalobce odmítl podrobit odběru krve. Pokud žalobce poukazuje na nedostatečné doložení výzvy k podrobení se lékařskému vyšetření a na rozpory v jednotlivých podkladech, žalovaný opakovaně poukazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a má za to, že některé

„nedostatky“ v provedeném dokazování nemají vliv na zjištěný skutkový stav. Naproti těmto nepodstatným „nedostatkům“ stojí celá spisová dokumentace včetně svědeckých výpovědí, které se vzájemně doplňují a vytvářejí ucelený obraz o celém skutkovém stavu, zejména o tom, že žalobce byl po pozitivních dechových zkouškách vyzván k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, konkrétně byl specifikován odběr krve a moči, přičemž žalobce prokazatelně odmítl odběr krve, když při provádění lékařského vyšetření uvedl náboženské důvody. O naplnění skutkové podstaty přestupku tak nejsou důvodné pochybnosti.

Řízení ve správním soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí samosoudkyně vycházela ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a napadené výroky rozhodnutí přezkoumala v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Z obsahu žalovaným předloženého správního spisu vyplývá, že přípisem ze 27.4.2011 magistrát žalobci oznámil zahájení přestupkového řízení ve věci jeho jednání ze dne 28.2.2011 a sdělil mu obvinění pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst.1 písm. d) zákona o přestupcích z důvodu porušení ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Zároveň žalobce předvolal k ústnímu jednání.

Při ústním jednání dne 26.5.2011 po seznámení se spisovou dokumentací zástupce žalobce předložil písemné vyjádření k celé věci. V něm mimo jiné uvedl, „...že se dne 28.2.2011 na výzvu zasahujícího policisty podrobil dechové zkoušce... Po následném pozitivním výsledku okamžitě souhlasil s lékařským vyšetřením odběrem biologického materiálu .. Následně se na základě výzvy ošetřujícího lékaře podrobil odběru moči jako biologického materiálu, když před tím nechtěl poskytnout vzorek krve.“ Žalobce dále odpovídal na otázky pověřené osoby.

Při dalších ústních jednáních byli vyslechnuti jako svědci dne 25.7.2011 nstržm. L.J. a MUDr. P.M. a dne 29.8.2011 pprap. J.K.

Magistrát vyhotovil dne 2.9.2011 rozhodnutí č.j. MMP/053434/11 s výrokem obsahujícím popis skutku a sankcí uvedenými v prvním odstavci odůvodnění tohoto rozsudku, které řádně odůvodnil.

Žalobce proti rozhodnutí městského úřadu podal odvolání, ve kterém uváděl obdobné námitky jako v žalobě.

Rozhodnutím ze dne 3.11. 2011, č.j. DSH/13328/11, žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu zamítl a toto rozhodnutí potvrdil. Výrok odůvodnil tím, že „... přezkoumal napadené rozhodnutí a proces, který vydání napadeného rozhodnutí předcházel, z hlediska souladu s právními předpisy a neshledal žádné pochybení správního orgánu I. stupně. Odvolací správní orgán rovněž přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska správnosti v rozsahu námitek odvolatele a rovněž neshledal žádné pochybení správního orgánu I. stupně.“ Napadené rozhodnutí dále podrobně odůvodnil.

Při ústním jednání žalobce setrval na žalobních bodech, rozhojnil původní argumentaci a přednesl i shodný petit jako v žalobě. Rovněž žalovaný v konečném návrhu se vyjadřoval shodně jako v písemném stanovisku k žalobě a navrhoval její zamítnutí.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobce byl uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích v souvislosti s porušením § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu.

Podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích *Přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle zvláštního právního předpisu odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.*

Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu *Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen podrobit se na výzvu policisty, příslušníka Vojenské policie, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.*

V prvním žalobním bodu žalobce tvrdil, že se nemohl dopustit přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, protože splnil všechny povinnosti uložené mu jak zákonem o silničním provozu, tak zákonem č. 379/2005 Sb., tedy podrobil se lékařskému vyšetření a poskytl na výzvu biologický materiál. Žalovaný provedl extenzivní výklad práva. Řečeno jinak, žalovanému vytýkal vadnou interpretaci a v důsledku toho i vadnou aplikaci právních předpisů.

Jak je zřejmé ze shora citovaného ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je povinností řidiče podrobit se na výzvu mimo jiné policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu, zda není ovlivněn alkoholem.

Zvláštním právním předpisem je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Ten upravuje vyšetření přítomnosti alkoholu v § 16. Podle jeho odst. 1 *Osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.* Podle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. *Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem alkoholu, ...* Podle § 16 odst. 4 téhož zákona vyzvat osobu ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření podle odst. 2 (a 3), tj. orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření, *je oprávněn příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník Vězeňské služby České republiky, zaměstnavatel, její ošetřující lékař, strážník obecní policie nebo osoby*

pověřené kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek. Lze tedy dovodit, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je ve vztahu k ust. § 16 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 379/2005 Sb., ohledně osob, kterým mohou být výzvy adresovány, a osob oprávněných výzvu činit ustanovením zvláštním (lex specialis), které obě kategorie osob oproti obecné úpravě zužuje.

Podle § 2 zákona č. 379/2005 Sb. se pro účely tohoto zákona rozumí orientačním vyšetřením dechová zkouška, odběr slin nebo stěr z kůže nebo sliznic [písm. o)], odborným lékařským vyšetřením cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky nebo odběru vzorků biologického materiálu [písm. p)]. Podle ust. § 2 písm. q) zákona č. 379/2005 Sb., se dále pro účely tohoto zákona rozumí odběrem biologického materiálu zejména odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže či sliznic.

Ust. § 16 odst. 5 věta první a druhá stejného zákona stanoví, že Orientační vyšetření provádí útvar Policie České republiky, útvar Vojenské policie, Vězeňská služba České republiky, osoba pověřená kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život anebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, zaměstnavatel, ošetřující lékař nebo obecní policie. Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý.

Dále podle § 16 zákona č. 379/2005 Sb., platí, že Zdravotnické zařízení k tomu odborně a provozně způsobilé je povinno poskytnout subjektům uvedeným v odstavci 4 potřebnou pomoc provedením odběru biologického materiálu (odst. 6) a že Zdravotnické zařízení je povinno sdělit výsledky vyšetření subjektům uvedeným v odstavci 4 na základě jejich žádosti (odst. 7 věta první).

Jedním ze základních předpokladů spáchání přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích je existence výzvy vydané k tomu oprávněným subjektem.

Deliktnímu jednání žalobce předcházela dopravní kontrola, při které byla na výzvu hlídky opakovaně provedena orientační dechová zkouška, které se žalobce dobrovolně podrobil a vytištěné pozitivní výsledky dobrovolně podepsal. Žalobce byl následně policisty vyzván k odbornému lékařskému vyšetření s odběrem biologického materiálu, konkrétně krve, s čímž sice původně rovněž dobrovolně souhlasil, avšak po převozu do zdravotnického zařízení se podrobil klinickému vyšetření, odmítl odběr krve a souhlasil s odběrem moči. V tomto rozsahu je mezi účastníky řízení žalobcovo jednání nesporné.

Žalobce nepochybně, že po pozitivním výsledku orientační dechové zkoušky byl policejní hlídkou vyzván „k podrobení se odběru krve“. To ostatně uvádí sám v žalobě (bod II., první odstavec shora). Stejně tak nepochybně, že „Výzva ze strany lékařky směřovala k odběru krve a moči.“ a že „..se na výzvu lékařky podrobil odběru biologického materiálu, a to poskytnutím vzorku moči. Vzorek krve žalobce z osobních důvodů neposkytl.“ (bod žaloby II., druhý a třetí odstavec shora).

Jak je zřejmé z výše předestřené právní úpravy, žádné ustanovení na věc dopadající (a to jak zákona o přestupcích, tak zákona o silničním provozu a zákona č. 379/2005 Sb.) nezakládá řidiči, který byl policistou vyzván k odbornému lékařskému vyšetření podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a jemuž po klinickém vyšetření naordinoval lékař provedení odběru vzorků biologického materiálu, oprávnění, aby si sám z výčtu uvedeného v § 2 písm. q) zákona č. 379/2005 Sb. zvolil konkrétní druh vzorku biologického materiálu, který mu má být odebrán. Stejně tak z citované právní úpravy nelze dovodit povinnost oprávněné osoby učinit výzvu alternativně, tj. tak aby např. směřovala k odběru moči nebo krve, s tím, že odběr krve nahrazuje odběr moči a naopak. Na druhé straně však pokud by formulace konkrétní výzvy oprávněné osoby prokazatelně umožňovala výběr mezi dvěma druhy vzorků biologického materiálu, pak podrobení se odběru jednoho z nich by mělo za následek splnění povinnosti řidiče vyplývající z ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu a nemožnost posoudit takové jednání jako přestupek dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích.

V posuzovaném případě žalobce v žalobě ani v průběhu celého přestupkového řízení netvrdil, že policista a poté lékařka výzvu k odběru biologického materiálu učinili alternativně. V žalobě naopak uváděl, že policií byl vyzván přímo k podrobení se odběru krve a výzva lékařky směřovala k odběru krve a moči. Že lékařka požadovala v rámci první výzvy odběr krve, je prokázáno především svědeckou výpovědí samotné lékařky, výpovědí svědka pprap. J.K., koneckonců i výpovědí svědka nstržm. L.J. a stejnou skutečnost dokládají i důkazy listinné, např. protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem. Požadoval-li odběr krve jak policista, tak lékařka a žalobce vzorek krve odmítl poskytnout, pak v žádném případě nemůže být správné jeho tvrzení, že splnil všechny povinnosti uložené mu jak zákonem o silničním provozu, tak zákonem č. 379/2005 Sb., a že se nemohl dopustit přestupku. Splnit bezezbytku povinnost uloženou řidiči § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu (tj. *podrobit se na výzvu policisty, vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem*) v souzeném případě obnášelo nejen podrobit se odbornému lékařskému vyšetření v rozsahu cíleného klinického vyšetření, avšak současně akceptovat požadavek lékařky na odběr vzorku krve a odběru se podrobit. Jedinou výjimkou by byla situace, že by totiž vyšetření bylo spojeno s nebezpečím pro zdraví odběru podrobeného řidiče. Jde o zákonný (liberační) důvod formulovaný v ustanovení § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích. Taková situace v žalobcově případě, jak bude dále uvedeno, nenastala. Jelikož z důvodů výše uvedených platí, že volba druhu biologického materiálu nespočívá na adresátovi výzvy, pak bez ohledu na okolnost, že splnil v pořadí druhý požadavek lékařky a poskytl vzorek jiného druhu biologického materiálu, tj. moči, je závěr žalovaného, že se odmítl podrobit vyšetření a tudíž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, zcela zákonný.

Soud proto nesdílí žalobcův právní názor, že pokud žalovaný dospěl k závěru, že odmítnutím poskytnutí jednoho biologického materiálu a poskytnutím jiného biologického materiálu dochází k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, jde o extenzivní, nepřipustný výklad s následkem nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud v té souvislosti odkazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu, pak žádný z vyjmenovaných rozsudků (č.j. 8 As 11 /2007 -56, ze dne 24.6. 2008, rozsudek č.j. 5 As 24/2009 -65 ze dne 11.3. 2010 a rozsudek č.j. 6As 40/2009 -125, ze dne 16.12. 2009) jeho právní názor nepodporuje.

Vzhledem k tomu, že jak policista, tak v první řadě i lékařka vyzvali žalobce k odběru krve, který odmítl, je řešení otázky, zda určení druhu biologického materiálu, jehož odběr bude požadován, spočívá na policistovi či na lékařce, v této věci fakticky nevýznamné a nemůže ovlivnit (zvrátit) závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí. I za této situace ale soud považuje za správné na žalobní argumentaci reagovat.

Shodně s žalobcem pak zastává názor, že o konkrétním druhu odběru biologického materiálu je oprávněn rozhodnout lékař, jak je přesvědčen žalobce, nikoliv policista, jak míní žalovaný.

Právnímu názoru žalovaného by sice na první pohled mohla nasvědčovat právní úprava potud, že § 16 odst. 6 zákona č. 379/2005 Sb., ukládá poskytovateli zdravotních služeb povinnost poskytnout *subjektům uvedeným v odstavci 4* (tj. mimo jiné příslušníkům PCR) „pouze“ *potřebnou pomoc provedením odběru biologického materiálu* a v odstavci 7 *povinnost sdělit výsledky vyšetření subjektům uvedeným v odstavci 4 na základě jejich žádosti*. To by mohlo vzbudit dojem, že druh biologického materiálu, který má být odebrán, určuje prioritně ten ze subjektů uvedených v § 16 odst. 4 téhož zákona, který činí výzvu, v dané věci policista, a lékař, resp. poskytovatel zdravotních služeb, je jen faktickým realizátorem provedené volby.

Soud je však přesvědčen, že při řešení zmíněné otázky je nutné vyjít především ze skutečnosti, že zákon č. 379/2005 Sb. obsahuje v § 16 obecná pravidla pro provádění jakéhokoli vyšetření ke zjištění, zda osoba vykonávající určitou rizikovou činnost není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Tato obecná právní úprava se uplatní vždy za předpokladu, že jiný zákon nemá vlastní, odlišnou právní úpravu celé či části stejné materie. Již výše soud dovodil, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je ve vztahu k ust. § 16 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 379/2005 Sb., ohledně osob, kterým mohou být výzvy adresovány, a osob oprávněných výzvu činit ustanovením zvláštním (lex specialis), které obě kategorie osob oproti obecné úpravě zužuje. Ohledně dalších podmínek a postupu při takovém vyšetření však již zákon o silničním provozu v § 5 odst. 1 písm. f) nic odlišného nestanoví. Proto je nutné aplikovat obecnou právní úpravu a pravidla zakotvená v § 16 zákona č. 379/2005 Sb., ve znění legálních definic použitých právních pojmů obsažených v § 2 písm. o), p) a q).. V žalobcově případě to znamená, že konkrétní druh odebíraného biologického materiálu byla oprávněna stanovit lékařka, což také v žalobcově případě učinila.

Opodstatněnou není ani námitka žalobce, že celé řízení trpí vadami.

Pokud vytykal správním orgánům, že v průběhu celého řízení nebylo bezpochyby prokázáno, jak byla formulována výzva k podrobení se lékařskému vyšetření ani jak byla formulována výzva k odběru biologického materiálu, soud k tomu uvádí, že stejně jako žalovaný má za prokázané, že výzva k odbornému lékařskému vyšetření byla žalobci adresována pprap. K., což potvrzuje jak pprap. K. ve své svědecké výpovědi, tak nstrž. J. Že byl po pozitivních dechových zkouškách vyzván přímo k odběru krve tvrdí v žalobě sám žalobce a jeho tvrzení je v souladu jak s výpovědí svědka pprap. K., tak s obsahem

bezprostředně po kontrole vyhotoveného úředního záznamu ze dne 28.2.2011, č.j. KRPP-15656/PŘ-2011-030506. Prvotní výzva lékařky k odběru biologického materiálu, konkrétně krve, je prokázána především svědeckou výpovědí samotné lékařky, výpovědí svědka pprap. J.K., koneckonců i výpovědí svědka nstržm. L.J., neboť ten nezmiňoval pořadí, ve kterém měla lékařka požadovat odběr moči a krve, a stejnou skutečnost dokládají i důkazy listinné, např. protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem. Správní orgány tudíž zjistily podstatné skutečnosti pro posouzení věci. Nejsou-li prokázány další konkrétní formulace, nejde o vadu řízení, pakliže nejde o právně významnou okolnost.

Jako nedůvodnou posoudil soud námitku, že správní orgán pochybil, když nezohlednil objektivní překážky na straně žalobce, pro které tento nemohl poskytnout vzorek krve jako biologický materiál. Žalobce po výzvě lékařky k odběru krve neuvedl zdravotní důvody, pro které by se nemohl odběru podrobit. Jiné důvody zákon o přestupcích nezohledňuje. Změna důvodů pak navíc svědčí o účelovosti žalobcovy obrany.

Za určitou nepřesnost je nutné označit údaj v úředním záznamu o kontrole řidiče (tedy že se podrobil lékařskému vyšetření). Vzhledem k tomu, že veškeré ostatní podklady svědčí o tom, že se žalobce odmítl podrobit odběru krve, což ostatně žalobce nezpochybňuje, nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Namítal-li žalobce, že správní orgán na straně jedné tvrdí, že výzva k odběru biologického materiálu záleží na výzvě policisty, na straně druhé ničím nedokládá, že by k výzvě na odběr krve došlo, soud uvádí, že sám žalobce v žalobě uvádí, že byl, jako řidič motorového vozidla, dne 28.2. 2011 zastaven hlídkou policie ČR k silniční kontrole. V rámci prohlídky byl vyzván k podrobení se dechové zkoušce a po jejím pozitivním výsledku k podrobení se odběru krve. Stejně vypovídá svědek K.

S námitkou, že se žalovaný nevypořádává se zjevnými rozpory mezi svědeckými výpověďmi a listinami obsaženými ve spise, se soud nemohl blíže zabývat, protože jde o výtku formulovanou obecně, tedy v rozporu s § 71 písm. d) s.ř.s. a nezpůsobitou přezkumu. Žalobce rozpory nespecifikuje a soud není oprávněn ani povinen sám případné rozpory vyhledávat.

Správní orgány nepochybily při interpretaci hmotněprávních ustanovení zákona o přestupcích, zákona o silničním provozu a zákona č. 379/2005 Sb., ani při jejich aplikaci na žalobcem spáchaný skutek; žalobce se mýlí, pokud zastává názor, že výklad ze strany správních orgánů byl extenzivní. O skutku, který byl předmětem řízení, neexistovaly žádné pochybnosti a správní orgány jej zcela důvodně posoudily jako přestupek dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích. Žaloba nebyla důvodná a soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl (výrok I.).

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal (výrok II.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 25. června 2013

JUDr. Jana Daňková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková